

InstanceName

§53

Dnr KS 2020-192

Reviderade riktlinjer för e-förslag Beslut

Kommunfullmäktige antar reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 10 mars 2020.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsekontoret har i Mål & Budget fått i uppdrag att se över och föreslå en effektiviserad hantering av e-förslag. Utifrån det uppdraget har kommunstyrelsekontoret tagit fram ett förslag till reviderade riktlinjer som val- och demokratinämnden har föreslagit att kommunfullmäktige ska anta. Förändringarna innebär att riktlinjerna förtydligas avseende krav på identifikation av den röstande, moderatorns roll och befogenheter samt när ett förslag ska anses som inte påverkansbart. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkände förslaget under förutsättning att kommunstyrelsekontoret gjorde ett antal revideringar inför att ärendet behandlades i kommunstyrelsen. Revideringarna består i att tydliggöra de ändringar som föreslås av val- och demokratinämnden i riktlinjerna, formalisera återkopplingen till förslagsställaren och motivera det föreslagna röstantalet för att kvalificera ett förslag.

Beslutsunderlag

§63 KS protokollsutdrag med tjänsteutlåtande och bilagor avseende reviderade riktlinjer för e-förslag
§34 KSAU protokollsutdrag avseende Reviderade riktlinjer för e-förslag
Tjänsteutlåtande avseende riktlinjer gällande E-förslag
Bilaga 1 - Förslag till reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun, reviderad den 24 februari 2020
Bilaga 2 - §7 VDN Riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun
Bilaga 3 - Kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 12 februari 2020 inklusive bilagt förslag till reviderade riktlinjer för e-förslag
Bilaga 4 - Nu gällande Riktlinjer för E-förslag, beslutade den 18 december 2017, § 275
Bilaga 5 - Yttrande från barn- och utbildningskontoret
Bilaga 6 - kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande inför ärendets beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 februari 2020

Beslutande sammanträde

Bino Drummond (M) och Ulrika Falk (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Robert Beronius (L) yttrar sig.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige kan besluta i enlighet med kommunstyrelsens förslag, som bifalls av Bino Drummond (M) och Ulrika Falk (S), och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Val- och demokratinämnden
Norrtälje kommuns författningssamling

InstanceName

§63

Dnr KS 2020-192

Reviderade riktlinjer för e-förslag Beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 10 mars 2020.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att höja röstgränsen från 25 till 50 röster.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsekontoret har i Mål & Budget fått i uppdrag att se över och föreslå en effektiviserad hantering av e-förslag. Utifrån det uppdraget har kommunstyrelsekontoret tagit fram ett förslag till reviderade riktlinjer som val- och demokratinämnden har föreslagit att kommunfullmäktige ska anta. Förändringarna innebär att riktlinjerna förtydligas avseende krav på identifikation av den röstande, moderatorns roll och befogenheter samt när ett förslag ska anses som inte påverkansbart. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkände förslaget under förutsättning att kommunstyrelsekontoret gjorde ett antal revideringar inför att ärendet behandlades i kommunstyrelsen. Revideringarna består i att tydliggöra de ändringar som föreslås av val- och demokratinämnden i riktlinjerna, formalisera återkopplingen till förslagsställaren och motivera det föreslagna röstantalet för att kvalificera ett förslag.

Beslutsunderlag

§34 KSAU protokollsutdrag avseende Reviderade riktlinjer för e-förslag

Tjänsteutlåtande avseende riktlinjer gällande E-förslag

Bilaga 1 - Förslag till reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun, reviderad den 24 februari 2020

Bilaga 2 - §7 VDN Riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun

Bilaga 3 - Kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 12 februari 2020 inklusive bilagt förslag till reviderade riktlinjer för e-förslag

Bilaga 4 - Nu gällande Riktlinjer för E-förslag, beslutade den 18 december 2017, § 275

Bilaga 5 - Yttrande från barn- och utbildningskontoret

Bilaga 6 - kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande inför ärendets beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 februari 2020

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Anders Olander (C) yrkar att röstgränsen höjs från 25 till 50 röster.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag och Anders Olanders (C) yrkande, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Val- och demokratinämnden
Norrtälje kommuns författningssamling

InstanceName

§34

Dnr KS 2020-192

Reviderade riktlinjer för e-förslag Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner reviderade riktlinjer för e-förslag under förutsättningen att kommunstyrelsekontoret gör nödvändiga justeringar i riktlinjer för e-förslag utifrån Bino Drummonds (M) yrkande inför behandling i kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsekontoret har i Mål & Budget fått i uppdrag att se över och föreslå en effektiviserad hantering av e-förslag. Vidare har även val- och demokratinämnden gett förvaltningen i uppdrag att se över själva processbeskrivningen. Utifrån det uppdraget har kommunstyrelsekontoret gjort en utredning över hur processen fungerar idag och tagit fram ett förslag till reviderade riktlinjer som val- och demokratinämnden har föreslagit att kommunfullmäktige ska anta. Förändringarna innebär att riktlinjerna förtydligas avseende krav på identifikation av den röstande, moderatorns roll och befogenheter samt när ett förslag ska anses som inte påverkansbart.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende reviderade riktlinjer för e-förslag

Bilaga 1 - Förslag till reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun, reviderad den 24 februari 2020

Bilaga 2 - §7 VDN Riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun

Bilaga 3 - Kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 12 februari 2020 inklusive bilagt förslag till reviderade riktlinjer för e-förslag

Bilaga 4 - Nu gällande Riktlinjer för E-förslag, beslutade den 18 december 2017, § 275

Bilaga 5 - Yttrande från barn- och utbildningskontoret

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Bino Drummond (M) yrkar att uppdra åt kommunstyrelsekontoret att revidera riktlinjer för e-förslag med en tydligare återkoppling till förslagsställaren, justera gränsen för antal röster samt lägga till val- och demokratinämndens beslut inför behandling i kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med Bino Drummonds (M) yrkande, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med Bino Drummonds (M) yrkande.

Beslutet ska skickas till

Val- och demokratinämnden
Norrtälje kommuns författningssamling

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förvaltning och avdelning

Handläggare: Mikael Forssander
Titel: Kanslichef
E-post: Mikael.forssander@norrtalje.se

Till:
Kommunstyrelsen

Riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 10 mars 2020.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunstyrelsekontoret har i Mål & Budget fått i uppdrag att se över och föreslå en effektiviserad hantering av e-förslag. Utifrån det uppdraget har kommunstyrelsekontoret tagit fram ett förslag till reviderade riktlinjer som val- och demokratinämnden har föreslagit att kommunfullmäktige ska anta. Förändringarna innebär att riktlinjerna förtydligas avseende krav på identifikation av den röstande, moderatorns roll och befogenheter samt när ett förslag ska anses som inte påverkansbart. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkände förslaget under förutsättning att kommunstyrelsekontoret gjorde ett antal revideringar inför att ärendet behandlades i kommunstyrelsen. Revideringarna består i att tydliggöra de ändringar som föreslås av val- och demokratinämnden i riktlinjerna, formalisera återkopplingen till förslagsställaren och motivera det föreslagna röstantalet för att kvalificera ett förslag.

Ärendet

Beskrivning

Val och demokratinämnden behandlade förslaget till reviderade riktlinjer den 20 februari 2020 och antog kommunstyrelsekontorets förslag till reviderade riktlinjer med ett antal revideringar. Vidare beslutade nämnden att uppdraga till kommunstyrelsekontoret att genomföra en utvärdering utifrån förändringarna i förslaget och presentera för nämnden om ett år. Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade sedan förslaget den 4 mars 2020 och antog nämndens förslag som sitt eget under förutsättning att kommunstyrelsekontoret gjorde ett antal revideringar av beslutsunderlaget inför att det behandlas i kommunstyrelsen.

I samband med att ärendet behandlades på nämnda arbetsutskott framfördes att återkopplingen gentemot förslagsställaren måste förenklas eftersom det idag upplevs svårt att se vad svaret på E-förslaget är. Kommunstyrelsekontoret är medveten om de brister som påtalas men detta är primärt en teknisk fråga som kommunstyrelsekontoret kommer att hantera inom ramen för det ordinarie systemförvaltningsarbetet. Under den korta tidsrymd som föreligger mellan det att frågan väcktes på kommunstyrelsens arbetsutskott till dess att ärendet ska behandlas av kommunstyrelsen har det inte funnits möjlighet att utreda eventuella kostnader för anpassningar av system för att möjliggöra en förenklad återkoppling. Innan det är på plats så kommer dock kommunstyrelsekontoret att se över sina rutiner för att manuellt kunna erbjuda en enklare återkoppling.

Vidare påtalades det vid arbetsutskottet att ändringarna som föreslogs av val- och demokratinämnden inte var införda i själva riktlinjerna som förelåg vid utskottets sammanträde. Detta är dock felaktigt då riktlinjerna var reviderade utifrån val- och demokratinämndens beslut. I sammanhanget bör dock

nämns att det inte var tydligt varför det i riktlinjerna har markerats vilka ändringar som utförts utifrån val- och demokratinämndens förslag.

Avslutningsvis var frågan även uppe för diskussion gällande antalet röster för kvalificering av e-förslag för vidare beredning. Kommunstyrelsekontoret hade efter genomförd beredning av ärendet föreslagit en bibehållen röstgräns vid 25 röster. Detta förslag valde även val- och demokratinämnden att ställa sig bakom och trots en till synes bred enighet bland arbetsutskottets medlemmar om att gränsen behövdes höjas valde utskottet i slutändan att inte föreslå någon ändrad röstgräns.

Lagkrav

Av tidigare tjänsteutlåtanden i ärendet framgår relevanta lagkrav på området.

Koppling till gällande styrdokument

Val- och demokratinämnden har i Mål och Budget 2020 fått ett uppdrag att se över och föreslå en effektiviserad hantering av e-förslag.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Eventuella anpassningar av systemet för att möjliggöra en förenklad automatiserad återkoppling till förslagsställaren kan innebära ökade kostnader. Dessa är vid beslutstillfället inte kända men mindre belopp kan hanteras inom kommunstyrelsekontorets ordinarie ram. Om anpassningarna skulle innebära större kostnader får det hanteras och prioriteras inom den ordinarie investeringsprocessen.

Förvaltningens analys och slutsatser

Utifrån att arbetsutskottet valde att inte formellt yrka om någon höjd röstgräns för kvalificering är det svårt att utifrån ett tjänstemannaperspektiv anföra något inför ärendets vidare politiska beredning som inte tidigare har sagts. Som framgår av tidigare tjänsteutlåtande så är antalet förslag som lagts under de gångna två åren är relativt lågt sett över hela tidsperioden och de problem som förelegat har snarare härrört sig till att förslag publicerats felaktigt, bristande interna rutiner vid handläggningen inom vissa förvaltningar och möjligheten att utnyttja systemet genom att samma person röstar på förslaget flera gånger. Utifrån det perspektivet är det svårt att motivera en höjning av antalet röster för kvalificering om det ska vägas mot den risk för negativ publicitet som en höjning skulle kunna innebära.

Samtidigt skulle en höjd röstgräns med största sannolikhet minska antalet förslag som kvalificerar sig även om den fortsatt möjliggör ett direktdemokratiskt inslag i kommunens verksamhet. Det skulle dock kräva en större förankringsprocess av förslagsställaren vilket kan vara gynnsamt utifrån att det då krävs ett större engagemang från förslagsställaren vilket borgar för att frågan får en större synlighet i olika sociala medier och därmed indirekt sätter de demokratiska frågorna "på agendan". De frågor som har stort folkligt stöd skulle heller inte ha något problem att få nödvändigt antal röster då de populära förslagen redan idag får hundratals röster. Nackdelen med att höja gränsen är att det kan ses som ett sätt att försvåra för invånarna att lämna förslag men en höjning av gränsen torde alltså kunna ses som rimligt givet skälet ovan. Sammantaget är dock frågan om antalet röster för kvalificering för vidare beredning till stora delar en fråga om en politisk viljeinriktning snarare än en administrativ fråga.

Tidplaner

Av tidigare tjänsteutlåtanden i ärendet framgår aktuell tidplan.

Hanna Hellquist
Biträdande kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Mikael Forssander
Kanslichef
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

Bilaga 1 - Förslag till reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun, reviderad den 24 februari 2020.

Bilaga 2 - Val- och demokratinämndens beslut den 20 februari 2020.

Bilaga 3 - Kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 12 februari 2020 inklusive bilagt förslag till reviderade riktlinjer för E-förslag

Bilaga 4 - Nu gällande Riktlinjer för E-förslag, beslutade den 18 december 2017, § 275

Bilaga 5 - Yttrande från Barn- och utbildningskontoret, den 30 januari 2020.

Bilaga 6- Kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande inför ärendet beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott den 24 februari 2020.

Beslut skickas till

Val- och demokratinämnden

Norrtälje kommuns författningssamling

.

Antagen av kommunfullmäktige 2017-12-18, § 275. Reviderad 2020-xx-xx

Riktlinjer för e-förslag i Norrtälje kommun

Vilka är riktlinjernas grunder?

I Norrtälje kommun ska det vara möjligt att lämna e-förslag till de kommunala förvaltningarna i syfte att utveckla den lokala demokratin. Följande riktlinjer slår fast vilka regler som gäller för e-förslag, ansvarig nämnd för e-förslag, samt hur förslagen ska hanteras och beredas.

Vilka är utgångspunkterna för E-förslag i Norrtälje kommun?

Det ska vara enkelt att lämna och rösta på e-förslag i Norrtälje kommun. Vidare ska handläggningen av förslagen ske snabbt utan att göra avkall på varken kvalitet eller rättssäkerhet. I kommunalrättslig mening är inte e-förslag att betrakta som medborgarförslag.

Vilka regler gäller för e-förslag?

Vem som helst är fri utan åldersgräns att lämna E-förslag via Norrtälje kommuns webbplats under förutsättning att man uppger sitt namn och identifierar sig elektroniskt. Andra invånare ska kunna stödja e-förslaget genom att rösta på det via Norrtälje kommuns webbplats. Om förslaget får **50** röster ska det kvalificeras för besvarande av berörd instans.

På Norrtälje kommuns webbplats ska det framgå hur man lämnar och stödjer e-förslag. Varje e-förslag ska innehålla en titel och kort beskrivning av förslaget. Den måste tydligt tala om vilket förslag som förslagsställaren tycker Norrtälje kommun ska ta ställning till. Ett E-förslag får endast innefatta ett förslag. Vidare ska förslaget också innehålla förslagsställarens namn och e-postadress. Förslag som är kränkande, oseriösa, eller stötande ska inte godkännas. **Vidare ska förslag som Norrtälje kommun eller inom fyra år har beslutat om inte godkännas på grund av att förslaget inte anses påverkansbart.**

Kommentar [MF1]: Reviderat till 50 röster utifrån kommunstyrelsens beslut den 8 april från val- och demokratinämndens förslag om 25 röster

Kommentar [PA2]: Struket enligt förslag i val- och demokratinämnden

Det är bara ett (1) förslag kring samma frågeställning som får publiceras. Om ett förslag inte blir godkänt ska förslagsställaren meddelas varför förslaget inte har accepterats. Avvisade förslag ska sparas tillsammans med motiveringen till varför förslaget inte godkänns.

För att rösta på ett förslag krävs att personen uppger sitt namn och identifierar sig elektroniskt. **Förslagsställaren kan dock välja att namnet inte publiceras.** Publicerade förslag ska ligga uppe för omröstning i tre månader. När ett förslag fått nödvändigt antal röster ska det kvalificeras för vidare beredning och besvarande av berörd verksamhet. Beslut i ärendet ska fattas så snart som möjligt efter omröstningstidens slut. Om ett förslag uppnår nödvändigt antal röster för kvalificering trots att omröstningstiden inte är avslutad ska det fortsatt vara möjligt att rösta på förslaget. Detta på grund av att antalet röster kan ha betydelse ärendets vidare beredning.

Vem ansvarar för E-förslag?

Det är val- och demokratinämnden genom kommunstyrelsekontoret och dess kansli som ansvarar för e-förslag. Kommunstyrelsekontoret ansvarar för att utse en eller flera moderatörer inom

Norrtälje kommuns förvaltningar som sköter administrationen av förslagen. Respektive nämnd/styrelse och/eller förvaltningskontor ansvar för diarieföring, beredning och beslut av förslaget.

Vilka uppgifter åligger moderatorn?

Moderatorn ansvarar för att kvalitetssäkra och besluta om publicering av förslag. Denne svarar också för kontakten med förslagsställaren. Avseende publicering ska moderatorn så långt som möjligt välja att publicera inkomna förslag och om denne bedömer att förslaget är av intresse för kommunen trots att det rör en annan instans kan moderatorn välja att publicera förslaget ändå. Förslag som lämnats ska publiceras skyndsamt. Följande uppgifter har moderatorn:

- Kontrollera att förslaget rör någon av de kommunala verksamheterna och tydliggöra eventuella oklarheter i förslaget så att det är förståeligt för de som ska rösta.
- Avgöra om frågan är påverkansbar utifrån skälen angivna i dessa riktlinjer.
- Ansvara för att förslag som har kvalificerats sig överlämnas till berörd instans för vidare beredning.
- Bedöma utifrån förslagets karaktär om det ska behandlas politiskt eller på verksamhetsnivå.
- Ansvara för redovisningen över inkomna e-förslag som kvalificerat sig till det kommunala organ som är ansvarig för demokratifrågor.
- Ansvara för kontakten med förslagsställaren avseende hur beredningen kommer att ske och meddela det slutgiltiga beslutet av förslaget.
- Gallra förslag som lämnats utifrån arkivmyndighetens bestämmelser.

Vad gäller för beredningen av E-förslag?

Beslut i ärenden som härrör från E-förslag ska så långt som möjligt fattas inom sex månader från det att förslaget kvalificerade sig för vidare beredning. Det är moderatorn som gör den första bedömningen om förslaget ska behandlas politiskt eller av verksamheten. När förslaget är överlämnat för vidare beredning är det upp till verksamheten att avgöra om förslaget ska behandlas politiskt eller på verksamhetsnivå.

Ärenden gällande e-förslag ska hanteras enligt verksamhetens ordinarie beredningsrutiner och om ärendet ska behandlas politiskt ska ansvarig tjänsteperson skriva ett tjänsteutlåtande där verksamhetens förslag till svar på förslaget presenteras. Av tjänsteutlåtandet ska framgå hur många röster som förslaget fått. Om ärendet inte ska behandlas politiskt ansvarar berörd verksamhet för att upprätta ett svar på förslaget och överlämna det till moderatorn för vidarebefordran till förslagsställaren.

InstanceName

§7

Dnr VN 2019-43

Riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun Beslut

Val- och demokratinämnden föreslår:

Kommunfullmäktige antar reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 10 februari 2020.

Val- och demokratinämnden beslutar för egen del att meningen "Vidare ska förslag som Norrtälje kommun eller inom fyra år har beslutat om inte godkännas på grund av att förslaget inte anses påverkansbart." stryks från bilaga 1, samt att möjligheten till att inte få sitt namn publicerat ges vid inlämning av E-förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsekontoret har i Mål & Budget fått i uppdrag att se över och föreslå en effektiviserad hantering av E-förslag. Vidare har även val- och demokratinämnden gett förvaltningen i uppdrag att se över själva processbeskrivningen. Utifrån det uppdraget har kommunstyrelsekontoret gjort en utredning över hur processen fungerar idag och antalet förslag som inkommit och hanteras fram till mitten av december 2019. Utifrån den genomförda utredningen föreslår kommunstyrelsekontoret att röstgränsen behålls vid 25 röster men att riktlinjerna förtydligas avseende krav på identifikation av den röstande, moderatorns roll och befogenheter samt när ett förslag ska anses som inte påverkanbart. Vidare kommer även kommunstyrelsekontoret se över den interna administrationen av förslagen i syfte att skapa en effektiv hantering.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende förslag till reviderade riktlinjer för E-förslag
Bilaga 1 - Reviderade riktlinjer för e-förslag

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Conny Andersson (S) yrkar att meningen "Vidare ska förslag som Norrtälje kommun eller inom fyra år har beslutat om inte godkännas på grund av att förslaget inte anses påverkansbart." ska strykas från bilaga 1.

Nils Mattson (M) och Ola Nordstrand (V) yrkar bifall till Conny Anderssons (S) förslag.

Beslutsgång

Ordförande frågar om val- och demokratinämnden kan anta de reviderade riktlinjerna gällande E-förslag i Norrtälje kommun enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 10 februari och finner att nämnden antar de reviderade riktlinjerna gällande E-förslag i Norrtälje kommun enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 10 februari.

Val- och demokratinämnden beslutar för egen del:

Ordförande frågar om val- och demokratinämnden kan besluta att meningen "Vidare ska förslag som Norrtälje kommun eller inom fyra år har beslutat om inte godkännas på grund av att förslaget inte anses påverkansbart." ska strykas i enlighet med tilläggsyrkandet från Conny Andersson (S) som bifalls av Nils Mattson (M) och Ola Nordstrand (V), samt att möjligheten att inte få sitt namn publicerat ges vid inlämning av e-förslag och finner att nämnden beslutar att meningen "Vidare ska förslag som Norrtälje kommun eller inom fyra år har beslutat om inte godkännas på grund av att förslaget inte anses påverkansbart." stryks i enlighet med tilläggsyrkandet från Conny Andersson (S) samt att möjligheten att inte få sitt namn publicerat ges vid inlämning av e-förslag.

Beslutet ska skickas till

Norrtälje kommuns författningssamling

Val- och demokratinämnden

Handläggare Mikael Forssander
Titel: KANSLICHEF
E-post: mikael.forssander@norrталje.se

Till
Val- och demokratinämnden

Riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun

Förslag till beslut

Val- och demokratinämnden föreslår:

Kommunfullmäktige antar reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 10 februari 2020.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunstyrelsekontoret har i Mål & Budget fått i uppdrag att se över och föreslå en effektiviserad hantering av e-förslag. Vidare har även val- och demokratinämnden gett förvaltningen i uppdrag att se över själva processbeskrivningen. Utifrån det uppdraget har kommunstyrelsekontoret gjort en utredning över hur processen fungerar idag och antalet förslag som inkommit och hanteras fram till mitten av december 2019. Utifrån den genomförda utredningen föreslår kommunstyrelsekontoret att röstgränsen behålls vid 25 röster men att riktlinjerna förtydligas avseende krav på identifikation av den röstande, moderatorns roll och befogenheter samt när ett förslag ska anses som inte påverkanbart. Vidare kommer även kommunstyrelsekontoret se över den interna administrationen av förslagen i syfte att skapa en effektiv hantering.

Bakgrund

Kommunstyrelsekontoret har fått uppdrag i Mål & Budget 2020-2022 att se över och föreslå en effektiviserad hantering av e-förslag. Val- och demokratinämnden har även gett förvaltningen i uppdrag den 19 september 2019, § 53, att revidera processbeskrivningen för E-förslag. Utifrån de uppdragen har kommunstyrelsekontoret tagit fram ett förslag till reviderade riktlinjer för E-förslag i Norrtälje kommun.

Koppling till gällande styrdokument

Riktlinjer för E-förslag i Norrtälje kommun reglerar hur e-förslag får ställas och hanteras av Norrtälje kommun. De beslutades den 18 december 2017, § 275, av kommunfullmäktige.

Lagkrav

Formerna för hur medlemmar av en kommun kan lämna medborgarförslag regleras av kommunallagen men möjligheterna att lämna E-förslag är inte lagreglerad. Själva publiceringen av eventuella personuppgifter i förslagen regleras dock av EU:s dataskyddsförordning.

Samberedning

Ärendet har beretts av kommunstyrelsekontorets kansli.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och Nulägesbeskrivning

Sedan den 1 februari 2018 har invånare och andra intresserade haft möjlighet att lämna E-förslag till Norrtälje kommun. Initiativet att införa tjänsten kom 2016 från dåvarande kommunstyrelsens demokrati- och jämställdhetsutskott som gav ett uppdrag till kommunstyrelsekontoret att utreda förutsättningarna för ett införande av E-förslag till Norrtälje kommun. Drygt ett år senare presenterade kommunstyrelsekontoret ett förslag till riktlinjer för E-förslag i Norrtälje kommun som i december 2017 antogs av kommunfullmäktige.

Den initiala tanken med E-förslag var att alla skulle ges möjlighet att lämna förslag till samtliga verksamheter inom kommunkoncernen i syfte att på ett systematiskt sätt möjliggöra för invånarna att vara delaktiga i kommunens utvecklingsarbete. Vidare utgick riktlinjerna från tanken att det inte är något krav att vara medlem av kommunen för att få lämna förslag utan alla skulle uttryckligen erbjudas möjligheten utifrån att Norrtälje kommun har många besökare och sommargäster som alla kan ha idéer som kan utveckla och förbättra verksamheten. Utifrån den principen sattes gränsen för att kvalificera ett förslag för vidare beredning till 25 röster och det blev sedan upp till förvaltningen i samråd med den politiska ledningen att avgöra om förslaget skulle hanteras politiskt eller på tjänstemannanivå.

I praktiken har dock endast de kommunala förvaltningarna omfattas av riktlinjerna och per den 3 december 2019 har 200 förslag lämnats varav 100 hade kvalificerat sig för vidare beredning. Av dessa har 47 stycken hanteras antingen genom att förvaltningen har besvarat dem eller att de lyfts för politiskt beslut. Resterande 53 är fortfarande under beredning. Av de 47 som har hanteras har fem förslag helt bifallits. Till dessa hör inrättande av en barnskötarutbildning på Rodengymnasiet, inrättande av en ideell fritidsgård på Vaddö, ungdomsledare till bygdegårdarna i syfte att skapa fler ungdomsgårdar i kommunen, uppförande av en vinterbro mellan Urö och Löparö samt omgående hantering av e-förslag som fått 50 röster. Resterande förslag har antingen avslagits, godkänts eller besvarats.

I beslutsunderlaget som låg till grund för kommunfullmäktiges beslut angavs att en uppföljning av införandet skulle presenteras på demokrati- jämställdhetsutskottets sammanträde den 23 oktober 2018 men till följd av mandatskiftet kom sammanträdet att ställas in och uppföljningen uteblev. Vidare angavs också det skulle utvärderas första kvartalet 2019 men det skedde inte heller. Från och med mandatperioden 2018 flyttades ansvaret för demokratifrågor över från kommunstyrelsen till val- och demokratinämnden. Denna gav förvaltningen i uppdrag att löpande redovisa kvalificerade e-förslag i samband med nämndens sammanträden och gav den 19 september förvaltningen i uppdrag att revidera den processbeskrivning som beskriver hur förvaltningen administrerar förslagen.

Trots riktlinjerna och den interna processbeskrivningen har det varit en utmaning för moderatören att hinna kontrollera om förslaget har hanterats tidigare av berörd förvaltning. Detta på grund av att tidsramen från det att förslagsställaren lämnar sitt förslag tills att den ska publiceras enligt riktlinjerna är relativt kort. Det har medfört att ett antal förslag har publicerats trots att det är redan föremål för beredning eller nyligen har beslutats av annan nämnd. Vidare har det framkommit att processen kring hanteringen av E-förslag inte har varit känd i hela organisationen vilket förklarar varför ett flertal förslag inte har hanterats trots att de enligt riktlinjerna ska vara besvarade inom sex månader från det att röstningen avslutades.

För att åtgärda dessa brister kommer Kommunstyrelsekontoret i närtid att se över de interna rutinerna kring publiceringen av E-förslag och lyfta in beredningen av förslagen i den ordinarie beredningsprocessen av ärenden. Ett förslag som har diskuterats i kommunens nämndsekreterarnätverk för att komma tillrätta med publiceringen är att låta respektive förvaltning ha en moderator som ansvarar för publiceringen av förslagen inom sitt område snarare än att ha en central moderator placerad på kansliet som ansvarar för all publicering. Fördelen med ett sådant förfarande är en minskad arbetsbelastning på enskilda individer och en större redundans med mindre

risk för fel. Detta ska dock vägas mot ett ökat behov av intern samordning och de tekniska förutsättningarna som nuvarande IT-system erbjuder.

Förslag till revideringar av gällande riktlinjer

Nuvarande riktlinjer har till stora delar karaktären av en policy varför kommunstyrelsekontorets kansli påbörjade en revidering av riktlinjerna sommaren 2018 i syfte att renodla dokumentet och tydliggöra det uppdrag och mandat som moderatoren har vilket i riktlinjerna inte är helt tydligt. Denna revidering kom inte att behandlas politiskt men ligger till grund för det förslag som nu tagits fram.

Utöver över frågan om moderatorns uppdrag har det framkommit att det finns behov av att tydliggöra vad det innebär att frågeställningen är påverkanbar. Enligt gällande riktlinjer ska inte förslag få ställas om "kommunen nyligen har tagit ett beslut som gäller i ett antal år framöver vilket gör att frågan inte går att påverka i nuläget" men vad det i praktiken innebär har det varit upp till moderatoren att avgöra.

Kommunstyrelsekontoret har arbetat utifrån inriktningen att i så stor utsträckning som möjligt tillåta e-förslag vilket gjort att förvaltningen valt att endast neka förslag med en exakt eller snarlik ordalydelse som ett tidigare förslag. Denna praxis har varit föremål för diskussion under beredningen av vissa e-förslag framförallt inom skolans område. Ett typexempel på detta är att flera e-förslag har väckts gällande att använda de friställda skollokaler på landsbygden till andra typer av skolverksamhet vilket enligt en mer restriktiv tolkning av riktlinjerna inte skulle få ställas eftersom kommunfullmäktige har fattat beslut om ett skolstrukturprogram som gäller fram till 2022. Utifrån en mer tillåtande tillämpning av riktlinjerna så har förslag liknande dessa tillåtits eftersom det är ett alternativt förslag till användning av de tomställda lokalerna.

Den fråga som dock har varit föremål för mest diskussioner kring E-förslag är antalet röster som krävs för kvalificering av E-förslagen. Under den initiala beredningen av ärendet var detta den kanske enskilt största frågan och de kommuner som har infört E-förslag har valt olika antal röster. I samband med framtagandet av de ursprungliga riktlinjerna diskuterades en trappa där antalet röster ett förslag skulle avgöra vilken instans som skulle besluta i frågan. Förvaltningen valde dock att inte föreslå en sådan lösning eftersom det bör vara frågans karaktär som avgör om den ska behandlas av förvaltningen eller politiken i enlighet med etablerad praxis och gällande regelverk för kommunal verksamhet. Detta utifrån en befarad möjlighet att rena verksamhetsfrågor skulle få ett stort antal röster där det politiska inslaget skulle vara relativt litet eller inget alls. Vidare valde förvaltningen att föreslå en låg gräns för kvalificering utifrån den i Bakgrund och nulägesbeskrivning angivna intentionen.

Inför framtagandet av förslaget till de reviderade riktlinjerna har röstgränsen varit föremål för förnyade diskussioner framförallt på den politiska nivån. Utifrån det har kommunstyrelsekontoret utrett konsekvenserna av bibehållen gräns alternativt en höjd gräns för kvalificering av förslag. Utredningen baseras en på höjning av antalet röster till 100 eller 800 röster. Siffrorna baseras på det ungefärliga antalet röster det krävs för att få ett mandat i fullmäktige och har förts fram som ett förslag på röstgräns.

Konsekvensanalys/riskanalys

Bibehållen röstgräns

Om Norrtälje kommun väljer att behålla den lägre röstgränsen kommer det alltså vara enkelt att lämna förslag vilket kan vara gynnsamt i ett direktdemokratiskt perspektiv. Baserat på de gångna två årens erfarenhet innebär denna gräns att ungefär 8 förslag kvalificerar sig varje månad spridd över kommunens samtliga verksamheter vilket i sett den totala ärendemängden är relativt liten. Denna siffra är också högt räknad eftersom vissa förslag kanske inte kommer få ställas med en stramare tillämpning av riktlinjerna. Det primära skälet som anförs gentemot den lägre gränsen är att det är alltför enkelt att samla ihop det nödvändiga antalet röster eftersom det inte finns någon funktion för att

identifiera de som röstar. Vidare framhålls att det är en relativt liten krets av röstande som krävs för att ett förslag ska kvalificera sig vilket gör att förslaget kanske inte har förankring bland den breda majoriteten alternativt driver kostnader i form av ökade administrativa kostnader till följd av beredningen av förslagen.

Förstnämnda skäl kan hanteras genom att införa någon form av identifiering av de som röstar vilket skulle beivra eventuellt missbruk av tjänsten. Beträffande förankringen av förslagen är det helt klart så att den låga gränsen möjliggör att ett en relativt liten grupp kan kvalificera ett förslag men det är något som bör beaktas i beredningen av ärendet då svaret på förslaget måste ställas i proportion till antalet röstande. Vidare möjliggör den långa röstningsperioden att populära förslag med bred förankring får ett högt antal röster. Ett typexempel på detta är förslag om cykelväg till Lundabadet utanför Norrtälje som fått ett stort antal röster vilket av den politiska debatten att döma har ett stort folkligt stöd. Vidare är det helt klart så att den lägre gränsen gör att fler förslag har möjlighet att kvalificera sig vilket ökar administrationen men det måste ställas mot den eventuella nyttan av förslagen vilket primärt är en politisk fråga.

Utökning till 100 röster

En utökning till 100 röster skulle med största sannolikhet minska antalet röster som kvalificerar sig även om den fortsatt möjliggör ett direktdemokratiskt inslag i kommunens verksamhet. Det skulle dock kräva en större förankringsprocess av förslagsställaren vilket kan vara gynnsamt utifrån att det då krävs ett större engagemang från förslagsställaren vilket borgar för att frågan får en större synlighet i olika sociala medier och därmed indirekt sätter de demokratiska frågorna "på agendan". De frågor som har stort folkligt stöd skulle heller inte ha något problem att få nödvändigt antal röster då de populära förslagen redan idag får hundratals röster.

Nackdelen med att höja gränsen är att det kan ses som ett sätt att försvåra för invånarna att lämna förslag men en höjning av gränsen torde alltså kunna ses som rimligt givet skälet ovan.

Utökning till 800 röster

Att höja antalet röster till 800 skulle innebära att inget av de förslag som idag har lämnats skulle kvalificera sig. Det skulle i praktiken snarare innebära att e-förslagen mer får karaktären av kommunallagens medborgarförslag vilket kräver en helt annan formell beredning vilket gör att förslagen skulle få en helt annan tyngd eftersom det har ett brett folkligt stöd. Nackdelen ligger primärt att den ursprungliga intentionen med E-förslagen skulle frångås och det direktdemokratiska inslaget i kommunens verksamhet skulle vara relativt begränsat. En så pass stor höjning skulle med största sannolikhet uppmärksammas negativt massmedialt och vidare bedöms också förväntan från förslagsställaren bli högre i och med det högre röstantalet.

Sammanvägd bedömning

Utifrån skälen givna ovan föreslår kommunstyrelsekontoret att antalet röster behålls vid 25 men att det i riktlinjerna tydliggörs att de röstande måste identifiera sig. Detta i syfte att beivra missbruk av tjänsten. Kommunstyrelsekontoret har gjort en bedömning att en höjning av antalet röster för kvalificering skulle innebära en risk för negativ publicitet och vara förtroendeskadlig. De eventuella negativa konsekvenserna av en bibehållen gräns bedöms vara små förutsatt att de föreslagna åtgärderna vidtas gällande själva administrationen kring förslagen. Vidare föreslås även att avsnittet om huruvida frågan är påverkansbar förtydligas i syfte att undvika att förslag publiceras som de facto redan är beslutade.

Jämställdhetsanalys

Inte tillämpligt.

Barnkonsekvensanalys

I en allt mer digitaliserad värld är det idag en självklarhet för många barn- och unga att kunna göra sin röst hörd digitalt. Utifrån det perspektivet kan E-förslag vara ett verktyg som stimulerar och möjliggör barn- och ungas inflytande och ger dem möjlighet att påverka den kommunala verksamheten trots att de saknar rösträtt på grund av sin låga ålder. I det perspektivet är kanske E-förslag det enskilt viktigaste verktyget för att möjliggöra barnkonventionens intentioner.

Utifrån en barnkonsekvensanalys föreligger ingen eller liten skillnad gällande konsekvensanalysen avseende antalet röster som krävs för att ett förslag ska kvalificera sig för vidare beredning. De facto torde barn- och unga ha lättare få stöd digitalt för sina förslag eftersom de är generellt sätt är etablerade på olika digitala plattformar och har ofta stora sociala nätverk. Utifrån den aspekten bör en höjning av röstantalet inte vara något hinder.

Ekonomisk analys

I det ursprungliga beslutsunderlaget när riktlinjerna för E-förslag antogs bedömdes endast de ekonomiska konsekvenserna gällande införandet av den tekniska plattformen vilka i ett kommunal ekonomiskt perspektiv var ringa. Själva tjänsten kostar cirka 30 000 kronor och belastar kommunstyrelsekontorets kanslis ram. Till detta tillkommer också den arbetstid som moderatorn lägger samt kostnaderna för själva beredningen av ärendet. Hur stora dessa kostnader är finns det inga siffror på men det har inte föränmält några ökade administrativa kostnader. Dessa har istället hanterats genom omprioriteringar inom befintlig verksamhet.

Utöver dessa kostnader kan själva förslagen i sig vara kostnadsdrivande eftersom de kan föranleda nya kommunala åtaganden eller höjda ambitionsnivåer inom en rad olika verksamheter. Under den ursprungliga beredningen av ärendet framhölls dock att sådana typer av e-förslag skulle hanteras och prioriteras i förvaltningens ordinarie mål- och budgetarbete. Vidare var en av intentionerna med införandet med E-förslag att det också skulle bidra till en effektivare verksamhet vilket därmed på sikt skulle innebära lägre kostnader. I vilken utsträckning förslagen har till dags dato varit kostnadsdrivande har inte heller följts upp men vid en första genomgång synes förslagen vara kostnadsdrivande men samtidigt är det bara 5 av 100 förslag som helt beviljats.

Tidplaner

Enligt riktlinjerna ska E-förslag vara öppna för omröstning under tre månader och förslag som uppnått nödvändigt antal röster ska besvaras inom ett halvår från det att röstningen avslutades. Inkomna E-förslag redovisas löpande i samband med val- och demokratinämndens sammanträden och två gånger görs en uppföljning av nämnden av aktuell status i de ärenden som är under beredning.

Hanna Hellquist
Bitr. kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Mikael Forssander
Kanslichef
Kommunstyrelsekontorets kansli

Bilagor

Förslag till reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun

Beslut skickas till

Författningssamlingen

Samtliga nämnder och förvaltningskontor

Antagen av kommunfullmäktige 2017-12-18, § 275. Reviderad 2020-xx-xx

Riktlinjer för e-förslag i Norrtälje kommun

Vilka är riktlinjernas grunder?

I Norrtälje kommun ska det vara möjligt att lämna e-förslag till de kommunala förvaltningarna i syfte att utveckla den lokala demokratin. Följande riktlinjer slår fast vilka regler som gäller för e-förslag, ansvarig nämnd för e-förslag, samt hur förslagen ska hanteras och beredas.

Vilka är utgångspunkterna för E-förslag i Norrtälje kommun?

Det ska vara enkelt att lämna och rösta på e-förslag i Norrtälje kommun. Vidare ska handläggningen av förslagen ske snabbt utan att göra avkall på varken kvalitet eller rättssäkerhet. I kommunalrättslig mening är inte e-förslag att betrakta som medborgarförslag.

Vilka regler gäller för e-förslag?

Vem som helst är fri utan åldersgräns att lämna E-förslag via Norrtälje kommuns webbplats under förutsättning att man uppger sitt namn och identifierar sig elektroniskt. Andra invånare ska kunna stödja e-förslaget genom att rösta på det via Norrtälje kommuns webbplats. Om förslaget får **25** röster ska det kvalificeras för besvarande av berörd instans.

På Norrtälje kommuns webbplats ska det framgå hur man lämnar och stödjer e-förslag. Varje e-förslag ska innehålla en titel och kort beskrivning av förslaget. Den måste tydligt tala om vilket förslag som förslagsställaren tycker Norrtälje kommun ska ta ställning till. Ett E-förslag får endast innefatta ett förslag. Vidare ska förslaget också innehålla förslagsställarens namn och e-postadress. Förslag som är kränkande, oseriösa, eller stötande ska inte godkännas. Vidare ska förslag som Norrtälje kommun eller inom fyra år har beslutat om inte godkännas på grund av att förslaget inte anses påverkansbart.

Det är bara ett (1) förslag kring samma frågeställning som får publiceras. Om ett förslag inte blir godkänt ska förslagsställaren meddelas varför förslaget inte har accepterats. Avvisade förslag ska sparas tillsammans med motiveringen till varför förslaget inte godkänts.

För att rösta på ett förslag krävs att personen uppger sitt namn och identifierar sig elektroniskt. Publicerade förslag ska ligga uppe för omröstning i tre månader. När ett förslag fått nödvändigt antal röster ska det kvalificeras för vidare beredning och besvarande av berörd verksamhet. Beslut i ärendet ska fattas så snart som möjligt efter omröstningstidens slut. Om ett förslag uppnår nödvändigt antal röster för kvalificering trots att omröstningstiden inte är avslutad ska det fortsatt vara möjligt att rösta på förslaget. Detta på grund av att antalet röster kan ha betydelse ärendets vidare beredning.

Vem ansvarar för E-förslag?

Det är val- och demokratinämnden genom kommunstyrelsekontoret och dess kansli som ansvarar för e-förslag. Kommunstyrelsekontoret ansvarar för att utse en eller flera moderatorer inom Norrtälje kommuns förvaltningar som sköter administrationen av förslagen. Respektive nämnd/styrelse och/eller förvaltningskontor ansvar för diarieföring, beredning och beslut av

förslaget.

Vilka uppgifter åligger moderatoren?

Moderatorn ansvarar för att kvalitetssäkra och besluta om publicering av förslag. Denne svarar också för kontakten med förslagsställaren. Avseende publicering ska moderatorn så långt som möjligt välja att publicera inkomna förslag och om denne bedömer att förslaget är av intresse för kommunen trots att det rör en annan instans kan moderatorn välja att publicera förslaget ändå. Förslag som lämnats ska publiceras skyndsamt. Följande uppgifter har moderatorn:

- Kontrollera att förslaget rör någon av de kommunala verksamheterna och tydliggöra eventuella oklarheter i förslaget så att det är förståeligt för de som ska rösta.
- Avgöra om frågan är påverkansbar utifrån skälen angivna i dessa riktlinjer.
- Ansvara för att förslag som har kvalificerats sig överlämnas till berörd instans för vidare beredning.
- Bedöma utifrån förslagets karaktär om det ska behandlas politiskt eller på verksamhetsnivå.
- Ansvara för redovisningen över inkomna e-förslag som kvalificerat sig till det kommunala organ som är ansvarig för demokratifrågor.
- Ansvara för kontakten med förslagsställaren avseende hur beredningen kommer att ske och meddela det slutgiltiga beslutet av förslaget.
- Gallra förslag som lämnats utifrån arkivmyndighetens bestämmelser.

Vad gäller för beredningen av E-förslag?

Beslut i ärenden som härrör från E-förslag ska så långt som möjligt fattas inom sex månader från det att förslaget kvalificerade sig för vidare beredning. Det är moderatorn som gör den första bedömningen om förslaget ska behandlas politiskt eller av verksamheten. När förslaget är överlämnat för vidare beredning är det upp till verksamheten att avgöra om förslaget ska behandlas politiskt eller på verksamhetsnivå.

Ärenden gällande e-förslag ska hanteras enligt verksamhetens ordinarie beredningsrutiner och om ärendet ska behandlas politiskt ska ansvarig tjänsteperson skriva ett tjänsteutlåtande där verksamhetens förslag till svar på förslaget presenteras. Av tjänsteutlåtandet ska framgå hur många röster som förslaget fått. Om ärendet inte ska behandlas politiskt ansvarar berörd verksamhet för att upprätta ett svar på förslaget och överlämna det till moderatorn för vidarebefordran till förslagsställaren.

Riktlinjer för e-förslag i Norrtälje kommun

E-förslag är ett digitalt verktyg som ska möjliggöra för invånarna i Norrtälje kommun att ställa förslag till Norrtälje kommun, dess bolag och Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje kommun samt Tiohundra AB i syfte att utveckla den lokala demokratin. Förslagen kommer att läggas ut på Norrtälje kommuns webbplats och andra invånare ska kunna stödja förslaget genom att gilla förslaget.

Riktlinjernas grund

E-förslag i Norrtälje kommun grundar sig på kommunens vision, värdegrund och mål.

Vision

Norrtälje har en vision om framtiden. Den pekar ut färdriktningen på kort och lång sikt, både för kommunkoncernens organisation och för Norrtälje som kommun. Visionen visar vår strävan att skapa attraktionskraft, tillväxt och en kommun som ger alla invånare möjlighet att leva det liv var och en vill leva. Alla kan och får vara med och bidra till utvecklingen.

NORRTÄLJE KOMMUN - GLOBAL LIVSSTIL, LOKALT LIV.

Frihet - Ditt sätt att leva

I Norrtälje har du gott om svängrum att förverkliga dina drömmar, i såväl arbete som fritid. Här möter lugnet i naturen pulsen från Stockholm en spontanresa bort. Lev ut din frihet på stora ytor eller i liten vrå.

Förtroende - Trygghet på dina villkor

I Norrtälje är alla välkomna. Tillsammans utgör vi en stadig grund att stå på, där du har chansen att forma ditt eget liv, oavsett vem du är. Här finns mycket plats för många möjligheter.

Framtid - Hållbar tillväxt i attraktiv miljö

Norrtälje är en kommun med gamla traditioner och nya idéer. Vi tar tillvara de historiska rötterna med blicken vänd framåt. Vi är driftiga och utvecklar vår framtid genom en levande vardag och hållbar utveckling av stad och landsbygd.

Värdegrund

Värdegrunden är en viktig och avgörande del i arbetet med en hållbar styrning av kommunen. Den beskriver hur vi ser på dem som är berörda och beroende av vår verksamhet, den ger också uttryck för vår människosyn, vårt förhållningssätt och hur vi ständigt har kvalitet och effektivitet i fokus.

Höga krav ställs på kommunen när det gäller dialog med invånare, individanpassning, externa kontakter, hög kvalitet och god service på de tjänster kommunen levererar. Denna utveckling kommer med all säkerhet att öka i takt med att nya generationer växer upp. I detta sammanhang är det viktigt att Norrtälje kommun utvecklar hela sin organisations förmåga att

möta de växande behoven och förväntningarna. Grunden för detta är den vision och de värden som kommunen ska vila på.

Var och en i organisationen ska vara väl förtrogen med vision och värdegrund och kan agera utifrån de värderingar som styr verksamheten. Bilden av Norrtälje kommun skapas av de upplevelser som människor får av våra tjänster och service samt av hur de bemöts av kommunens medarbetare. Medarbetarnas fulla potential ska tas tillvara i allt utvecklingsarbete med utgångspunkt från vår värdegrund.

INVÅNAREN FÖRST

Vi arbetar för invånaren. I Norrtälje kommun är vi lyhörda för möjligheter och lösningar som möter invånarens behov. Det innebär att:

- vi alltid ska tänka vilket värde det ger för invånaren
- vi har en tydlig, tillgänglig och transparent kommunikation
- vi har ett professionellt, prestigelöst och gott bemötande
- vi skapar tillit genom hög kvalitet i våra verksamheter

ALLAS LIKA VÄRDE

Alla har olika förutsättningar men lika värde. I Norrtälje kommun respekterar vi alla individer oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, ålder, etnicitet, religion, funktionsnedsättning och sexuell läggning. Det innebär att:

- vi har ett inkluderande förhållningssätt där alla ges samma möjligheter
- vi arbetar aktivt för att alla ska uppleva en rättvis behandling
- vi ser olikheter som en tillgång och styrka
- vi tänker och agerar ur ett jämställdhetsperspektiv

HÖGA FÖRVÄNTNINGAR

Vi har höga förväntningar på såväl medarbetare som invånare. I Norrtälje kommun kan du förvänta dig en verksamhet med tydliga mål som möjliggör ett samhälle som är hållbart för framtiden. Det innebär att:

- vi utgår ifrån att alla kan och att alla vill
- vi tar till vara på och skapar förutsättningar för kreativitet och uppmuntrar utveckling
- vi ställer krav och erbjuder utmaningar
- vi har en tillåtande attityd

Utgångspunkter till e-förslag i Norrtälje kommun

Dessa riktlinjer ska strategiskt verka för att stärka demokrati och dess utveckling samt ge invånarna möjligheter att påverka i högre grad med invånardialoger genom e-förslag och integrera resultatet i styrprocesser och verksamhetsutveckling.

För att stärka den demokratiska processen ska e-förslag vara ett stöd för utveckling i Norrtälje kommun och utgångspunkterna är:

- **Invånarna är kunniga och kan bidra.** Det är invånaren som vet mest och bäst om det område som de bor i och den service de nyttjar. Det skapar mervärde både för invånaren och kommunen.
- **Det goda samhället ska skapas.** Det är i samarbete mellan de tre aktörerna som invånare, förtroendevalda och tjänstemän i olika former för delaktighet kan berika Norrtälje kommun. Det är den samlade kunskapen, kompetensen, erfarenheter hos alla som ger grund för det goda samhällets byggande.
- **Demokratis utveckling kräver nya sätt att skapa engagemang.** Bara på 100 år har välfärden förbättrats avsevärt, teknikutvecklingen har tagit stora steg, invånarnas utbildningsnivå har ökat. Invånare väljer idag nya sätt att engagera och informera sig. E-förslag är en del i det nya sättet att engagera sig som invånare.

Syftet är att möjliggöra för fler människor att kunna vara delaktiga i utvecklingen av samhället för att motverka demokratiskt underskott, effektivisera verksamheten och öka kvalitén där invånaren kan bidra med sina kunskaper om kommunen. Genom dessa utgångspunkter är målsättningen att skapa förutsättningar för följande:

- Förtroendevalda får ökad kunskap om aktuella frågor i lokalsamhället.
- Öka inflödet av idéer till den politiska dagordningen.
- Stärka invånarens samhällsintresse genom ökad delaktighet.
- Officiell kanal som öppnar upp ökad delaktighet.
- Stärka demokratin genom ökad förståelse.
- Effektivare verksamheter och ökad kvalitet.

Ur ett invånarperspektiv är målsättningen e-förslag ska öka den demokratiska erfarenheten där de upplever:

- Invånaren ser vad som händer och vilka fördelar som uppnås genom att delta.
- Kommunen genomför, efter den demokratiska processen vad som utlovats.
- Man kanske inte fått som man velat men förståelse för resultatet ökar.
- Möjlighet att möta andra invånare och tillsammans med andra påverka utvecklingen av samhället man lever och bor i.

Fördelar

E-förslag är inte det slutgiltiga förslaget eller beslutet utan ska ses som en startpunkt som ger invånarna möjlighet att komma med förslag eller idéer som ska lyfta intressen som inflöde till den politiska dagordningen och som stöd till de representativa politiska systemet.

- Enkel metod, lätt att förstå och hantera samt öka det lokala engagemanget.
- Hanteras genom internet vilket gör att man kan nå nya grupper.
- Utlovar respons och främjar positivt beteende.
- Metoden bygger på öppenhet och transparens.
- De förtroendevalda får en utökad roll och mer synliga.
- Nå fler invånare och ta tillvara deras engagemang.

Vem kan lämna e-förslag?

Alla som vistas i kommunen kan bidra till att göra Norrtälje kommun bättre och vem som helst kan lämna e-förslag i Norrtälje kommun. Att få lämna e-förslag i Norrtälje kommun finns det heller ingen åldersgräns för.

Vem ansvarar för e-förslag?

Det är kommunstyrelsekontoret genom dess kansli som ansvarar för tjänsten e-förslag med stöd av kontaktcenter. Respektive nämnd/styrelse eller förvaltningskontor ansvarar för beredningen av förslaget. Genom tjänsten kommer det även vara möjligt att ställa e-förslag till Kommunalförbundet för sjukvård och omsorg, Tiohundra AB, Roslagsbostäder AB, Campus Roslagen AB och Norrtälje Energi AB. Förbundet och bolagen ansvarar för sina respektive förslag.

Hur går e-förslag till och moderatorns roll

Verktyget för e-förslag kommer att finnas tillgänglig via www.norrtalje.se. På sidan ska det finnas vanligt förekommande frågor och information hur invånarna kan lämna förslag. Vidare ska verktyget kunna möjliggöra att bifoga bilder och/eller andra illustrationer för ökad förståelse över förslaget. Det bör även vara möjligt i verktyget att kommentera eller diskutera förslagen liksom dela dem på sociala medier.

Förslagsställaren skriver sitt förslag i verktyget. En av kommunstyrelsekontoret utsedd moderator kvalitetssäkrar sedan förslaget, innan det publiceras på webbsidan. Om det är t ex en fråga som rör någon statlig myndighet tar moderatörn kontakt med förslagsställaren att förslaget bör skickas till annan instans och eventuellt erbjuda sig att hjälpa till med detta. Om moderatörn bedömer att förslaget är av intresse för kommunen trots att det rör en annan instans kan moderatörn välja att publicera förslaget ändå. Förslag som avvisas ska publiceras under på en separat plats i verktyget med en tydlig motivering varför förslaget inte kan tas upp. Transparens och öppenhet är viktigt. Det är bara ett (1) förslag kring samma frågeställning som får publiceras.

När förslaget är publicerat kan vem som helst skriva under förslaget genom att "gilla" det. När förslaget är behandlat enligt dessa riktlinjer ansvarar moderatörn för att kontakta förslagsställaren och meddela vilket eventuellt beslut som tagits av berörd instans.

Moderatörn avgör också om frågeställningen är påverkbar. Det kan ju vara så att kommunen nyligen har tagit ett beslut som gäller i ett antal år framöver vilket gör att frågan inte går att påverka i nuläget. Moderatörn kan även vid behov kontakta förslagsställaren för att bistå med hjälp att formulera och/eller förtydliga förslaget så det blir lättare att förstå för de som gillar förslaget. Vidare ansvarar moderatörn för att förslag som har uppnått tillräckligt många gillamarkeringar diarieförs i berörd nämnd/styrelse diarium inför ärendet vidare behandling. Förslag som ställs via verktyget ska även gallras utifrån Norrtälje kommuns arkivmyndighets bestämmelser.

Vad måste ett e-förslag innehålla

Varje e-förslag behöver hålla en kort titel och sammanfattning. Den måste tydligt och konstruktivt tala om vilket förslag som förslagsställaren tycker nämnd/styrelse eller förbund ska göra. Den måste också innehålla namn och kontaktuppgifter till förslagsställaren. Om förslaget är otydligt ansvarar moderatörn för att skicka tillbaka det till förslagsställaren för ett förtydligande. Det är också viktigt att förslaget är uttryckt lämpligt, ärligt och ha en

hänsynsfull ton. Förslag som är kränkande, oseriösa, eller stötande kommer inte att godkännas. Om ett förslag inte blir godkänt kommer förslagsställaren få ett e-postmeddelande som beskriver varför förslaget inte har accepterats. Det är helt upp till förslagsställaren att själv omdömesfullt marknadsföra sitt förslag t ex i sociala medier.

Antal signaturer eller "Gilla" och kommentarer

När ett e-förslag är publicerat så ligger förslaget öppet i max tre månader. Förslagsställaren kan begära kortare tid. När ett öppet förslag fått minst **25** signaturer ska det hanteras av förvaltning och/eller nämnd/styrelse/bolag. Moderatorm avgör utifrån förslagets karaktär om det ska behandlas politiskt eller förvaltningsnivå. Samtliga förslag som uppnått det nödvändiga antalet röster ska redovisas i samband med kommunstyrelsens demokrati- och jämställdhetsutskottets sammanträden. Beslut i ärenden som härrör från e-förslag ska så långt som möjligt fattas inom sex månader från det att förslaget uppnådde nödvändigt antal gillamarkeringar.

Alla som signerar ett förslag kommer namn och bostads/sommarboendekområde visas. Alla e-förslag som uppnår minst 25 signaturer får förslagsställaren ett skriftligt e-postsvar svar om hur förslaget har behandlats och beslutats, via moderatorm.

Yttrande från barn- och utbildningskontoret

Vi håller med i samtliga förslag men har några synpunkter och önskemål som följer här nedan.

Barn- och utbildningskontoret ställer sig positiva bakom att ha "lokala moderatorer" alltså moderatorer som är förankrade på annan förvaltning än kommunstyrelsekontoret, som utifrån sin kontext och expertis granskar e-förslagen innan de publiceras. För att på så sätt stävja att det publiceras förslag som det nyligen beslutat om eller förslag som inte har med verksamheten att göra. Möjligen kan man tänka sig att det ska ske ett samråd med en "huvudmoderator" eller någon annan instans innan beslut fattas.

Men om denna funktion införs så måste deras arbetsbeskrivning vara tydlig och det måste även vara tydligt vem på kontoret som ska inneha den positionen.

Som vi tidigare framfört så är vi mycket positiva till att det inte får lämnas ett förslag som nyligen behandlats, en sådan tidsram bör sättas till ca 2 år, detta för att minska risken att E-förslaget får funktionen av "en klagomur" där invånaren kan kringgå standardiserad överklagande praxis.

Barn- och utbildningskontoret ställer sig bakom en höjning av röstgränsen till 100 röster. Efter att ha genomfört en lättare omvärldsbevakning på Stockholms läns samtliga kommuner så finner vi att endast 3 av 27 kommuner förutom Norrtälje använder sig av E-förslag och rösningsgränser, dessa är:

Tyresö, 50 röster
Huddinge, 100 röster
Värmdö, 500 röster

Övriga kommuner tillämpar Medborgarförslag eller har ingen funktion liknande detta alls. Om vi nu ska gynna ett "direkt demokratiskt perspektiv" anser vi då att en funktion som Medborgarförslag utan röstningsgräns vore lämpligast, då blir samtliga förslag behandlade på ett eller annat sätt, men detta beror ju såklart på vilken form av medbeslutande som är önskvärd.

Men om vi istället ska göra E-förslagen mer attraktiva och ser på att av de förslag som bifallits har en relativt hög röstningsgrad så bör gränsen höjas för att symbolisera för förslagslämnarna att deras förslag faktiskt kan göra skillnad och att det faktiskt är folkligt förankrat. Av de förslag som kommit in så har de med ett lågt röstantal i stor uträkning nekats. Vi anser att en höjning till 100 röster är lämpligast, men har ingenting emot en höjning till 800 heller, men att e-förslaget bättre fyller sitt syfte vid 100 röster.

Om vi ser till forskning på detta område så menar exempelvis Henrik Oscarsson (*Demokratitrender*) att det viktigaste med ett gott medborgarligt deltagande inte nödvändigtvis är att alla förslag går igenom utan att medborgarna känner sig uppskattade. Ett petitionssystem som vill främja deltagande hos medborgarna behöver enligt Oscarsson se till att dessa upplever att deras deltagande faktiskt påverkar. Vilket det då skulle göra om röstantalet höjs och att förslagen får en större folklig förankring som då också öka dess chans att godkännas av politiken.

Ett annat sätt för medborgarna att visa sin ståndpunkt kunde vara att Norrtälje inför samma modell som Västerås stad, där invånaren ges möjlighet att även rösta emot ett förslag. Det ger också beslutsfattarna en bild av den medborgliga viljan.

Vid en uppsats framlagd vid statsvetenskapliga institutionen i Lund 2017 "*Lundaförslaget, ett bra förslag?*" så kommer de fram till att det viktigaste kanske inte är att medborgare som röstar på förslag ska identifiera sig med hjälp av e-legitimation, det bör kunna räcka att endast en IP-adress kan rösta per förslag. Om inte detta efterföljs kan detta riskera att ge mer makt åt de medborgare som insett att röstningssystemet går att utnyttja. Detta kan i sin tur underminera den demokratiska jämställdheten mellan medborgarna, något som då bidrar till att den demokratiska kvalitén vi vill hålla fast vid inte efterlevs.

Med vänlig hälsning
Erik Lundin
Nämndsekreterare

Kommunstyrelsekontoret

Handläggare: Mikael Forssander
Titel: Kanslichef
E-post: Mikael.forssander@norrtalje.se

Till:
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Reviderade riktlinjer för e-förslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige antar reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun enligt bilaga 1 till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 24 februari 2020.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Kommunstyrelsekontoret har i Mål & Budget fått i uppdrag att se över och föreslå en effektiviserad hantering av e-förslag. Vidare har även val- och demokratinämnden gett förvaltningen i uppdrag att se över själva processbeskrivningen. Utifrån det uppdraget har kommunstyrelsekontoret gjort en utredning över hur processen fungerar idag och tagit fram ett förslag till reviderade riktlinjer som val- och demokratinämnden har föreslagit att kommunfullmäktige ska anta. Förändringarna innebär att riktlinjerna förtydligas avseende krav på identifikation av den röstande, moderatorns roll och befogenheter samt när ett förslag ska anses som inte påverkansbart.

Ärendet

Beskrivning

Val och demokratinämnden behandlade förslaget till reviderade riktlinjer den 20 februari 2020 och antog kommunstyrelsekontorets förslag till reviderade riktlinjer med ett antal revideringar. Vidare beslutade nämnden att uppdraga till kommunstyrelsekontoret att genomföra en utvärdering utifrån förändringarna i förslaget och presentera för nämnden om ett år.

Revideringarna som nämnde föreslog gentemot kommunstyrelsekontorets förslag var att det skulle vara möjligt att inte få sitt namn publicerat som förslagsställare och att tidsgränsen för när ett förslag inte ska anses vara påverkansbart skulle tas bort ur riktlinjerna. Utöver detta diskuterade nämnden även att höja gränsen för kvalificering av förslag till 50 röster istället för dagens 25 men nämnden valde att föreslå en bibehållen gräns och att utvärdera vilken effekt de föreslagna ändringarna får för att göra en förnyad prövning av riktlinjerna under 2021.

Inför att ärendet skulle behandlas i val- och demokratinämnden lyftes det i kommunens nämndsekreterarnätverk för att inhämta synpunkter på förslaget från respektive förvaltnings tjänstepersonsorganisation. Respektive nämndsekreterare ombads att läsa igenom förslaget och inkomma med eventuella synpunkter på förslaget från sin förvaltning. Två förvaltningar valde att svara på detta men på grund av tidsbrist hann inte deras synpunkter inarbetas i det förslag som förelåg val- och demokratinämnden. Kultur- och fritidskontoret skrev att de ställde sig positiva till det förslag som presenterades för nämnden och barn- och utbildningskontoret lämnade ett skriftligt svar som biläggs detta tjänsteutlåtandet.

Följande redogör för vad som framkom av yttrandet från Barn- och utbildningskontoret. Kontoret ställde sig positiva till förslaget om lokala moderatorer men föreslog att det skulle finnas en funktion med en huvudmoderator som vederbörande kunde samråda med inför publicering. Vidare framhåller kontoret att om funktionen införs måste deras arbetsbeskrivning vara tydlig och det ska även vara tydligt vem som innehar positionen. Sedan kommenterade kontoret också förslaget gällande tidsgränsen för när ett förslag inte skulle anses påverkansbart. De föreslog att gränsen skulle sättas till 2 år för att E-förslag inte skulle kunna användas för att kringgå standardiserad överklagandepraxis.

Vidare förespråkade Barn- och utbildningskontoret även en höjning av röstgränsen till 100 eftersom de ligger i linjer med övriga kommuner i länet som har infört E-förslag. Vidare lyfter de fram forskning på området som Henrik Oscarssons demokratitrender visar att det viktigaste inte är att förslagen går igenom utan att man har möjlighet att påverka. Ett petitionssystem som vill främja deltagande hos medborgarna behöver enligt Oscarsson se till att dessa upplever att deras deltagande faktiskt påverkar. Vilket barn- och utbildningskontoret menar att det skulle göra om röstantalet höjs och att förslagen får en större folklig förankring som då också öka dess chans att godkännas av politiken. Sedan föreslog barn- och utbildningskontoret att man bör undersöka möjligheterna att rösta emot ett förslag i likhet med den funktion som Västerås stad erbjuder. Detta för att de politiska beslutsfattarna ska få en tydligare bild över förslagets popularitet.

Avslutningsvis framhåller man även att om man ska gynna ett "direktdemokratiskt perspektiv" att rena medborgarförslag enligt kommunallagen är mer lämpligt eftersom alla förslag då blir formellt behandlade och säkerställer kommunallagens likabehandlingsprincip.

Lagkrav

Formerna för hur medlemmar av en kommun kan lämna medborgarförslag regleras av kommunallagen men möjligheterna att lämna E-förslag är inte lagreglerad. Behandlingen av eventuella personuppgifter i samband med inlämnande av förslag regleras dock av EU:s dataskyddsförordning.

Koppling till gällande styrdokument

Val- och demokratinämnden har i Mål och Budget 2020 fått ett uppdrag att se över och föreslå en effektiviserad hantering av e-förslag.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

De föreslagna riktlinjerna i sig beräknas inte innebära några ökade kostnader men val- och demokratinämndens ändringsförslag kan innebära att anpassningar måste göras i det befintliga E-förslagssystemet. Kostnaden för detta bedöms dock vara små och bör kunna hanteras inom verksamhetens ordinarie ram.

Förvaltningens analys och slutsatser

Kommunstyrelsekontoret har berett ärendet inför att det skulle behandlas av val- och demokratinämnden och nämndens föreslagna förändringar innebär i sig inga större förändringar av det ursprungliga förslaget. Att gränsen för när ett förslag ska anses vara påverkansbart föreslås tas bort bör inte innebära några egentliga administrativa problem och är i det snaraste ett politiskt ställningstagande som förvaltningen har att förhålla sig till.

Beträffande att det ska vara möjligt att förslagsställaren ska ha möjlighet att välja att inte få sitt namn publicerat så ligger det i linje med dataskyddsförordningens grundsatser om uppgiftsminimering. När en myndighet hanterar personuppgifter ska denna bara samla in den nödvändiga mängden personuppgifter som krävs för ärendets handläggning. Kommunstyrelsekontoret har gjort bedömningen att förslagsställarens namn behövs för handläggningen av ärendet.

Vidare kan det som vid nämndens behandling av förslaget också vara så att om personer har rätt att vara anonyma så kan det komma förslag som annars inte skulle ställas. Till exempel så nämndes det att inom skolans område så kanske elever undviker att lämna förslag i rädsla för gruppträck eller liknande.

Beträffande de synpunkter som framkom från barn- och utbildningskontoret så är förslaget gällande en huvudmoderator rimligt med tanke på det ansvar som val- och demokratinämnden genom

kommunstyrelsekontoret har. Det möjliggör också vid extern kontakt med medborgare och andra intressenter att ha en tydligt utpekad person som ansvarar för tjänsten och dess utveckling vid sidan av att vara kontaktperson gentemot övriga moderatorer.

Rörande delarna i yttrandet som gäller huruvida ett förslag ska få ställas eftersom det inte kan anses påverkansbart så har kommunstyrelsekontoret svårt att se E-förslag skulle bli en funktion som används för att kringgå överklagandetiden för beslut. Möjligheten att överklaga beslut enligt kommunallagen gäller endast formella fel vid ärendets behandling och tar de facto inte hänsyn till själva beslutet som sådant. Utifrån det perspektivet finns det alltså ingen grund för att hindra att ett e-förslag väcks med ett alternativt beslutsförslag. Utan huruvida frågan om ett förslag ska anses påverkansbart är som framförts ovan snarare en fråga om en politisk viljeinriktning med tjänsten.

Avslutningsvis är frågan om antalet röster som krävs för kvalificering för vidare beredning svårare att argumentera för eller emot utifrån ett tjänstepersonsperspektiv eftersom det till stora delar är en fråga om en politisk viljeinriktning. Antalet förslag som lagts under de gånga två åren är relativt lågt sett över hela tidsperioden och de problem som förelegat har snarare härrört sig till att förslag publicerats felaktigt, bristande interna rutiner vid handläggningen inom vissa förvaltningar och möjligheten att utnyttja systemet genom att samma person röstar på förslaget flera gånger. Utifrån det perspektivet har kommunstyrelsekontoret genomfört översynen även om frågan varit föremål för diskussion under beredningen av ärendet. Kommunstyrelsekontoret har dock utifrån de avvägningar som framgår av det ursprungliga tjänsteutlåtandet som presenterades för val- och demokratinämnden valt att föreslå en bibehållen röstningsgräns.

Tidplaner

Riktlinjerna kommer att börja gälla när kommunfullmäktige fattar beslut om dem och kommunstyrelsekontoret har fått i uppdrag att utvärdera effekterna av de reviderade riktlinjerna och presentera för val- och demokratinämnden i början på 2021.

Hanna Hellquist
Biträdande kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Mikael Forssander
Kanslichef
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

Bilaga 1 - Förslag till reviderade riktlinjer gällande E-förslag i Norrtälje kommun, reviderad den 24 februari 2020.

Bilaga 2 - Val- och demokratinämndens beslut den 20 februari 2020.

Bilaga 3 - Kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtande den 12 februari 2020 inklusive bilagt förslag till reviderade riktlinjer för E-förslag

Bilaga 4 - Nu gällande Riktlinjer för E-förslag, beslutade den 18 december 2017, § 275

Bilaga 5 - Yttrande från Barn- och utbildningskontoret, den 30 januari 2020.

Beslut skickas till

Val- och demokratinämnden
Norrtälje kommuns författningssamling